

6. klass INIMESEÕPETUS Aine maht: 1 tund nädalas, 35 tundi aastas

ÕPETAMISE KOKKULEPE

Õpetaja, lapsevanem ja õppija teevad koostööd, et leida parimad võimalused enastjuhtiva õppija kujundamiseks. Kõik õpetajad kasutavad oma tundides lõimitud (sh digipädevuste) ja elulähedast õpet, õpetavad teadlikult õpistrateegiaid, sh lugemisstrateegiaid lugemisoskuse toetamiseks. Kõik õpetajad väärtustavad ja arvestavad õppija individuaalsust.

ÕPPEAINE EESMÄRGID:

1. On loov ja ettevõtlik.
2. Arendab sotsiaalseid ja emotsionaalseid oskusi, õppides ennast tundma, vastutustundlikult oma suhteid kujundama, olema terviseteadlik, aus, hooliv ja õiglane.
3. Kirjeldab enesehinnangu, enesekontrolli ning eneseanalüüsi võimalusi ja olulisust igapäevasuhetes, väärtustab inimeste erinevusi ning oskab teisi arvestada, demonstreerides seda õpistuatsioonis.
4. Väärtustab enda ja teiste positiivseid iseloomujooni ja omadusi ning sõprust ja armastust vastastikuse toetuse ning usalduse allikana.
5. Kirjeldab ja selgitab konfliktide võimalikke põhjusi ning oskab eristada tõhusaid ja mittetõhusaid konfliktide lahenduse viise.
6. Teab ja oskab õpistuatsioonis leida erinevaid lahendusviise otsuste langetamisel.
7. Kirjeldab tegevusi, mis muudavad tema elukeskkonna turvaliseks ja tervist tugevdavaks.

ÕPITULEMUSED

ÕPPESISU sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused

MINA JA SUHTLEMINE

-
- Analüüsib enda iseloomujooni ja -omadusi, väärtustades positiivseid jooni ja omadusi.
- Selgitab, kuidas enesehinnang kujuneb.
- Mõistab enesehinnangu olemust.
- Saab aru, et enesehinnang on osa tema minapildist.
- Mõistab enesekontrolli olemust ning demonstreerib õpistuatsioonis oma käitumise kontrolli, saades hakkama vihaga ja teiste emotsioonidega.
- Selgitab enda erinevate omaduste arendamise võimalusi.
- Oskab nimetada enda erinevaid omadusi.

Tegevused tunnis

- Klassiarutelu mõistete avamiseks.
 - Enesesse uskumine.
 - Enesehinnang. Eneseanalüüs. Enesekontroll.
 - Oma väärtuste selgitamine
- Enesehinnangu mõistekaardi koostamine.
- Individuaalülesanne. Õpilane paneb kirja 10 vastust küsimusele "Milline ma olen?". Need näitavad suhtumist iseendasse. Joonib alla positiivsed. Mõtleb kuidas muuta halvustavaid hinnanguid neutraalseks/ toetavaks..
- Rühmaarutelu. Miks on toetav/ positiivne enesehinnang oluline? Mis/ kes mõjutavad enesehinnangut?

• Mõistab, et ennast saab pidevalt arendada. • Mõistab oma võimalusi algatada ettevõtmisi ja toob näiteid ettevõtlikkust tegutsemisest.	• Loovülesanne. Minu unistuste amet. • Ajurünnak. Miks me suhtleme? Kuidas me suhtleme?
SUHTLEMINE TEISTEGA	
• Kirjeldab, millest suhtlemine koosneb; mõistab suhtlemise olemust; toob näiteid suhtlemise komponentide kohta. • Eristab mitteverbaalseid ja verbaalseid suhtlemisvahendeid ning analüüsib nende vastastikuseid seoseid. • Eristab kehtestavat, agressiivset ja alistuvat käitumist ning mõistab nende käitumisviiside mõju suhetele. • Teab, mis on eelarvamused ja stereotüüpsed hoiakud, ja tunneb need ära. • Toob näiteid eelarvamuste mõjust igapäevaelus. • Toob näiteid, kuidas eelarvamused mõjutavad igapäevasuhtlust. • Teab, et tal on õigus öelda „ei“, ja demonstreerib õpituatsioonis „ei“ ütlemist oma tervise kaitsel ja õiguste eest seismisel. • Toob näiteid turvalisest suhtlemisest igapäevaelus, sh internetis ning lahendab õpituatsioonis teemakohaseid probleeme. • Väärtustab positiivset suhtumist endasse ja teistesse.	Põhimõisted • Vajaduste hierarhia. • Suhtlemise komponendid. Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine. Aktiivne kuulamine. • Tunnete väljendamine. Eneseavamine. Eelarvamused. • Kehtestav, agressiivne ja alistuv käitumine. • „Ei“ ütlemine seoses ennast ja teisi kahjustava käitumisega. • Sotsiaalsed oskused - enese esitlemine, enese avamine, kuulamine, enesekehtestamine. • Kahjustavad tegevused - kiusamine, manipuleerimine. Tegevused tunnis • Rühmatöö. Verbaalse ja mitteverbaalse suhtlemise osade/ näidete/ viiside leidmine. • Rühmaarutelu. Reklaamide mõju. Miks reklaame tehakse, kellele need on suunatud, miks inimesed ostavad reklaami mõjul, mida teie olete ostnud vastavalt reklaamitavale, miks on oluline uurida toote omadusi täpsemalt. Klassiarutelud • Kuidas inimesed üksteist mõjutavad? • Millistes olukordades tuleb keelduda, miks, kuidas seda teha? • Mõistekaart sotsiaalsete oskuste ja kahjustava käitumise kohta.
SUHTED TEISTEGA	
• Kirjeldab tõhusate sotsiaalsete oskuste (üksteise aitamise, jagamise, koostöö ja hoolitsemise) toimimist igapäevaelus. • Oskab abi pakkuda ning teistelt abi vastu võtta. • Väärtustab hoolivust, sallivust, koostööd ja üksteise abistamist.	Põhimõisted • Tõhusad sotsiaalsed oskused: üksteise aitamine, jagamine, koostöö ja hoolitsemine. • Sallivus enda ja teiste vastu. Hoolivus. Sõprussuhted. Usaldus suhtes. Empaatia. • Vastutus suhetes. Kaaslaste mõju ja surve. • Erinevuste ja mitmekesisuse väärtustamine. Isiku iseärasused. • Soolised erinevused. Erivajadustega inimesed

- Eristab inimeste erinevaid rolle suhetes ning nende muutuvat iseloomu. - Demonstreerib õpituatsioonis oskust näha olukorda teise isiku vaatenurgast. - Tähtsustab oskust panna end teise inimese olukorda ja mõista tema tundeid ning väärtustab empaatilist suhtlemist. - Väärtustab sõprust kui vastastikuse usalduse ja toetuse allikat. - Mõistab isiku iseärasusi ning teadvustab soolisi erinevusi ja inimeste erivajadusi.	Klassiarutelu - Mille poolest inimesed erinevad ja/või sarnanevad? - Agressiivne, alistuv ja kehtestav käitumisviis, nende sarnasused, erinevused. - Rühmatöö. Kehtestava käitumisviisi eelised. Rühmas tuuakse näidete abil välja, miks on kehtestav käitumisviis parem, kui alistuv või agressiivne.
KONFLIKTID	
- Selgitab konflikti häid ja halbu külgi ning aktsepteerib konflikte kui osa elust. - Teab, eristab ja kirjeldab efektiivseid ning mitte efektiivseid konflikti lahendamise viise. - Kasutab õpituatsioonis konflikte lahendades tõhusaid viise ning väärtustab neid.	Põhimõisted - Konfliktide olemus ja põhjused. Konfliktide lahendamise viisid - Tõhusad ja mittetõhusad konfliktide lahendamise teed. Tegevused tunnis - Rühmaarutelud - Filosoferimine - valetamine, spikerdamine, teiste süüdistamine.
OTSUSTAMINE JA PROBLEEMILAHENDUS	
- Lahendab loovalt ja koostöiselt probleeme ja toob esile erinevate lahenduste eelised ning puudused. - Kirjeldab, kuidas kaaslased võivad mõjutada otsustamist. - Toob näiteid, milliste tagajärgedeni võivad erinevad otsused viia. - Mõistab otsustades lahendusviisi lühi- ja pikaajalisi tagajärgi. - Selgitab ja kirjeldab eri situatsioonidesse sobiva parima käitumisviisi valikut. - Väärtustab vastutuse võtmist otsuseid langetades.	Põhimõisted - Otsustamine ja probleemide lahendamine. - Erinevate käitumisviiside leidmine probleeme lahendades. - Tagajärgede arvestamine probleemilahenduses. - Vastutus otsustamisel. Projektülesanne - Rühmades klassi ühise ürituse väljamõtlemine, plaani koostamine ning selle läbiviimine.

POSITIIVNE MÕTLEMINE

- Toob näiteid enda positiivsete omaduste kohta.
- Märkab ja toob esile enda ning teiste positiivseid omadusi.
- Väärtustab positiivset mõtlemist.

Põhimõisted

- Positiivne mõtlemine.
- Positiivsed jooned ja omadused endas ning teistes, nende märkamine.

Tegevused

- Individuaalülesanne. Panna kirja 20 positiivset omadust enda kohta ja 10 positiivset omadust klassi kohta.
- Rühmatöö. Plakati tegemine: "Positiivse mõtlemise ABC".